

Zakończono negocjacje ws. traktatu pandemicznego WHO

18 maja 2025

Po ponad trzech latach intensywnych negocjacji państwa członkowskie WHO zrobiły „duży krok naprzód” w działaniach na rzecz „zwiększenia bezpieczeństwa świata przed pandemią”, opracowując projekt porozumienia, który zostanie rozpatrzony podczas zbliżającego się Światowego Zgromadzenia Zdrowia w maju. Propozycja ma na celu wzmocnienie globalnej współpracy w zakresie zapobiegania, gotowości i reagowania na przyszłe zagrożenia pandemiczne.

W grudniu 2021 r., w szczytowym momencie pandemii COVID-19, państwa członkowskie WHO powołały międzyrządowy organ negocjacyjny (INB) w celu opracowania i wynegocjowania konwencji, porozumienia lub innego instrumentu międzynarodowego, zgodnie z Konstytucją WHO, mającego na celu wzmocnienie zapobiegania pandemiom, gotowości i reagowania na nie.

Po 13 formalnych rundach spotkań, z których dziewięć zostało przedłużonych, oraz wielu nieformalnych i międzysesyjnych negocjacjach dotyczących różnych aspektów projektu porozumienia, INB sfinalizowało dziś wniosek dotyczący porozumienia WHO w sprawie pandemii. Wyniki prac INB zostaną teraz przedstawione do rozpatrzenia przez 78. Światowe Zgromadzenie Zdrowia.

„Narody świata stworzyły dziś w Genewie historię” – powiedział dr Tedros Adhanom Ghebreyesus, dyrektor generalny WHO. „Osiągając porozumienie w sprawie umowy dotyczącej pandemii, nie tylko zawarły porozumienie pokoleniowe, które ma na celu uczynienie świata bezpieczniejszym, ale także pokazały, że multilateralizm ma się dobrze i że w naszym podzielonym świecie narody nadal mogą współpracować, aby znaleźć wspólną

płaszczyznę porozumienia i wspólną odpowiedź na wspólne zagrożenia. Dziękuję państwom członkowskim WHO i ich zespołom negocjacyjnym za dalekowzroczność, zaangażowanie i nieustrudzoną pracę. Z niecierpliwością czekamy na rozpatrzenie porozumienia przez Światowe Zgromadzenie Zdrowia i – mamy nadzieję – jego przyjęcie”.

Propozycje zawarte w tekście opracowanym przez INB obejmują ustanowienie systemu dostępu do patogenów i podziału korzyści; podjęcie konkretnych działań w zakresie zapobiegania pandemiom, w tym poprzez podejście „One Health”; budowanie zróżnicowanych geograficznie zdolności badawczo-rozwojowych; ułatwianie transferu technologii oraz powiązanej wiedzy, umiejętności i doświadczenia w zakresie produkcji produktów zdrowotnych związanych z pandemią; mobilizowanie wykwalifikowanej, przeszkolonej i multidyscyplinarnej krajowej i globalnej kadry medycznej do działania w sytuacjach kryzysowych; ustanowienie mechanizmu koordynacji finansowej; podjęcie konkretnych działań w celu wzmocnienia gotowości, przygotowania i funkcji systemów opieki zdrowotnej oraz ich odporności; oraz ustanowienie globalnego łańcucha dostaw i sieci logistycznej.

Wniosek potwierdza suwerenność państw w zakresie rozwiązywania kwestii zdrowia publicznego na swoim terytorium i stanowi, że żadne postanowienie projektu porozumienia nie może być interpretowane jako przyznanie WHO uprawnień do kierowania, nakazywania, zmiany lub przepisywania przepisów krajowych lub polityki krajowej, ani do nakładania na państwa obowiązku podjęcia określonych działań, takich jak zakaz lub zezwolenie na wjazd podróżnych, nakaz szczepień lub wprowadzenie środków terapeutycznych lub diagnostycznych, czy też wprowadzenie ograniczeń w przemieszczaniu się.

Dr Tedros złożył hołd członkom Biura, którzy kierowali procesem INB: współprzewodniczącym Precious Matsoso (RPA) i ambasador Anne-Claire Amprou (Francja) oraz wiceprzewodniczącym ambasadorowi Tovar da Silva Nunes

(Brazylia), ambasadorowi Amr Ramadan (Egipt), dr Viroj Tangcharoensathien (Tajlandia) i Fleur Davies (Australia). Wśród byłych członków znaleźli się: były współprzewodniczący Roland Driece (Holandia) oraz byli wiceprzewodniczący ambasador Honsei Kozo (Japonia), Kazuho Taguchi (Japonia) i Ahmed Soliman (Egipt). Dyrektor generalny wyraził również uznanie dla stałego wsparcia udzielanego przez pracowników Sekretariatu WHO.

Współprzewodnicząca INB, pani Matsoso, powiedziała: „Jestem niezmiernie zadowolona z połączenia sił krajów ze wszystkich regionów świata wokół propozycji zwiększenia sprawiedliwości, a tym samym ochrony przyszłych pokoleń przed cierpieniem i stratami, których doświadczyliśmy podczas pandemii COVID-19. Negocjacje były momentami trudne i długotrwałe. Jednak te ogromne wysiłki były podtrzymywane przez wspólne przekonanie, że wirusy nie znają granic, że nikt nie jest bezpieczny przed pandemią, dopóki wszyscy nie będą bezpieczni, oraz że zbiorowe bezpieczeństwo zdrowotne jest celem, w który głęboko wierzymy i który chcemy wzmocnić”.

Współprzewodniczący INB, ambasador Amprou, powiedział, że projekt porozumienia stanowi ważny krok w kierunku wzmocnienia globalnej architektury bezpieczeństwa zdrowotnego, dzięki czemu ludzie na całym świecie będą lepiej chronieni przed kolejną pandemią.

„Opracowując tę historyczną umowę, kraje świata pokazały, że chcą razem zapobiegać przyszłym zagrożeniom pandemicznym i chronić wszystkich ludzi na całym świecie” – powiedziała ambasador Amprou. „Zaangażowanie w zapobieganie poprzez podejście One Health [Jedno Zdrowie] to duży krok w kierunku ochrony ludności, a reakcja będzie szybsza, skuteczniejsza i bardziej sprawiedliwa. To historyczna umowa dla bezpieczeństwa zdrowotnego, sprawiedliwości i międzynarodowej solidarności”.

INB powstało w grudniu 2021 r. podczas specjalnej sesji Światowego Zgromadzenia Zdrowia, w której wzięły udział

państwa członkowskie i odpowiednie zainteresowane strony, w tym organizacje międzynarodowe, sektor prywatny i społeczeństwo obywatelskie. Podczas Światowego Zgromadzenia Zdrowia w czerwcu 2024 r. rządy podjęły konkretne zobowiązania do zakończenia negocjacji w sprawie globalnego porozumienia dotyczącego pandemii w ciągu roku. Nadchodzące zgromadzenie, które rozpocznie się 19 maja 2025 r., rozpatrzy wniosek opracowany przez INB i podejmie ostateczną decyzję w sprawie przyjęcia instrumentu na mocy art. 19 Konstytucji WHO.

Autorstwo: WHO Media Team

Tłumaczenie: Mora

Źródło zagraniczne: [WHO.int](https://www.who.int)

Źródło polskie: [Nieznane.info](https://nieznane.info)